

Arkitektur vad är det?

Lektionen går ut på att eleverna ska börja titta på bebyggelsen på sin ort och titta särskilt på det hus de själva bor i. Hur gammalt är huset? Vad är det byggt av för material? Teckna av sitt hus och diskutera tillsammans hur den traditionella bebyggelsen ser ut i trakten. Genom att förstå lite mer om hus och byggande, kan man få intresse för teknik och samhällskunskap. Bildämnet är också involverat i denna lektion, liksom hemkunskap. Åk 6-9.

Lektionen: (ett par lektionstillfällen behövs)

Hus, landskap, städer, broar, vägar, parker – allt är byggt och skapat av människan. Vi påverkas av den byggda miljön, arkitekturen, hela tiden. I boken "Så byggdes staden" presenteras byggnadsstilar från olika tidsåldrar. Låna boken på biblioteket och låt barnen titta i den. Låt alla eleverna försöka klassificera det hus de själva bor i. Om det är svårt kanske läraren kan hjälpa till – i annat fall kan man välja ett grannhus med tydligare tidsålder för byggandet och tydligare byggnadsstil. Starkt ombyggda hus kan vara svåra att tidsbestämma, kanske föräldrarna vet hur gammalt huset är. Sedan kan klassen ha en diskussion kring hur den traditionella bebyggelsen ser ut i trakten? Är det någon som bor i ett sånt hus? Vilka bor i flerbostadshus? Hur gamla är de? Vilka bor i villor eller radhus? Hur gamla är de? Låt alla eleverna göra en teckning av sitt hus där de bor och skriva när det är byggt och om det är ett trähus, tegelhus, betonghus eller något annat material. I läxa kan eleverna få teckna av någon detalj i eller på huset (fönster, dörr, handtag, beslag, entrédörr, trappa, kakelugn, skorsten, takkupa, hiss etc). Det ska vara något som "sitter fast" i huset, inte en lös möbel eller sak alltså.

Förberedelser:

Låna "Så byggdes staden" på biblioteket. I vissa skolor finns den i klassuppsättningar. För att läraren ska kunna leda lektionen på ett bra sätt rekommenderas att han eller hon bläddrar igenom boken och får sig en överblick över vad den kan ge. Ännu hellre läsa boken, så klart. Den är mycket lättläst och kommer säkert att ge inspiration till flera egna lektioner.

Studiebesök

Som en utökning av lektionen kan man gå ut på en gata och titta på husen och jämföra med byggnadsstilarna i boken.

Material

Teckningsmaterial, pennor och papper, vattenfärg eller kritor. Boken "Så byggdes staden".

Redovisning

Sätt upp alla teckningar på väggen och låt barnen presentera sina hus för varandra. Arrangera dem efter tidsålder. Sätt upp respektive hus och detalj invid varandra. Vid redovisningen diskuterar ni vad arkitektur är och vilka tidsåldrar som finns representerade. Diskutera hur den dominerande bebyggelsen ser ut på orten och hur gammal den är.

Extra uppgifter

Studiebesök på någon närliggande gata med olika husstilar. Teckna och måla eller fotografera. Hus och detaljer.

Skolämnen som berörs:

Bild, teknik, samhällskunskap, geografi, hemkunskap

Förslag på litteratur:

Så byggdes staden - en introduktion till stadsbyggnad, arkitektur och husbyggande. Cecilia Björk och Laila Reppen (2008)

Så byggdes husen 1880-2000. Cecilia Björk, Per Kallstenius och Laila Reppen (2003)

Arkitektur i skolan – för att se världen med nya ögon. Suzanne de Laval (2007)

Bakgrund: Varför ska man använda arkitekturen, byggnader och platser i undervisningen?

Den byggda miljön finns tillgänglig överallt, alldeles gratis. Vi använder byggnader hela tiden och det är naturligt att använda dem i undervisningen. De kan både ge inspiration och de kan provocera. Klassrummet, skolan, skolgården, vägen till skolan – allt kan fungera som läromedel och en pedagogisk resurs. De kan utforskas och man kan få nya idéer. Bara på en gata kan man hitta byggnader från olika tidsepoker och med en mängd olika funktioner. Man kan därmed levandegöra det byggda kulturarvet.

Barnen tycker det är roligt att gå ut och studera närmiljön. Vad är vackert och vad är fult? Varför tycker man det? Barn lär sig saker på många olika sätt, att lära sig genom att uppleva med kroppen och alla sinnen, att känna och prova är stimulerande. Det kan stödja arbetsglädjen i barns och vuxnas lärande.

Det är viktigt för demokrati och medbestämmande – att barn och unga får insikter om och erfarenheter av att delta i samhällsplaneringen och hur den byggda miljön kan påverkas.

Det kan också ge teknikkunskande – praktiska erfarenheter av byggande och byggteknik kan befrämja teknik-, matematik- och naturvetenskapliga ämnen i skolan.